

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
Dumineca 25 Ianuarie st. v.
6 Febr. st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 8.

ANUL XVII.

1881.

Pretiu pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Românii a 2 galbeni.

Tarde venientibus ossa.

Moși'a Mircesci, unde locuiesc, se afla situata pe cursul calei ferate dintre Iasi și Bucuresci. Ea poseda o gara la care multi amici, și straini se coborî pentru ca să-mi faca placerea de a me vizită în tot cursul anului. Pintre acei straini sunt unii destul de interesanti, ier alții neînsemnati, înse casuța mea este deopotrivă ospitaliera pentru toti, căci ospeti'a e unul din din cele mai sacre obiceiuri ale poporului român. El s'a conservat întreg dela moși stramoși în mijlocul reformelor de tot soiul cari au navalit în țera cu o rapediune de torent inecator.

În ajunul serbatorilor Craciunului am primit visit'a unui Domn ce se anuciase sub numele de Petru Sfiescu, om tiner anca de și cu perul sur, om nalt, slab, palid, de un caracter jumetate vesel, jumetate melancolic și de o timiditate de feta mare crescuta la țera. El aparținea unei familii vechi, dar își schimbase numele și adoptase o porecla potrivita cu natur'a lui, care a fost caus'a numeroselor neajunsuri ale vieții sale.

Aceste serii de oameni, deca nu sunt încurajati, sustinuti, împinsi cu de-a sil'a în lumina, stați retrasi în umbra, perduti în multime și dispară din lume luând une-ori cu densii comori întregi de simțiri nobile, de cugetări înalte, de cualități superioare și de talente frumoase.

Petru Sfiescu se presentă mie cu ochii plecati la pamânt și se încurcă în scuse pentru îndreznel'a ce avuse de a veni la Mircesci, fără nici o scrisore de recomandatie, etc. Uimirea de care se simția cuprins eră atât de mare, încât glasul i se întunecase. L'am primit cu multa cordialitate, înse nu am parvenit a-i deslegă limb'a pâna dupa mеса.

Câteva pahare de vin vechi de Cotnar au împrașciat negur'a de pe fruntea lui, l'au adus într'o stare de placuta veselie, și astfel, perdând nenorocit'a lui timiditate, el deveni vorbareț și chiar elocuent, glumeț și chiar poetic din când în când. Figur'a sa luase o expresie mai viôe, se colorase mai calduros și une-ori capeta o stranie originalitate la lumin'a lampelor.

Îl priviam și îl ascultam cu multa placere, căci glasul lui dobandise note armonioase, și convorbirea sa devenise foarte interesanta.

— Domnule A., — dicea el pregatindu-si o țigareta, — multi ani sunt decând nu am simțit facultățile mele morale și fizice într'un echilibru atât de perfect. Sunt fericit în momentul acesta, căci me simt om ca toti oamenii, desbarat de trist'a mea infirmitate, de sfiel'a!... Dă-mi voie să graesc vrute și nevrute pentru că am multe pe inima...

„Marturise-se, Domnul meu, că la prim'a videre m'ai luat de un prost, seu de un cerșetor? E bine, nu-s nici cerșetor nici prost, dar aparenț'a, acesta țina înșelătoare, me prigonește fără mila din copilaria mea!... Sunt de o familia vechia, me numesc Petru Cercelu, și deca aş avé ridicol'a vanitate a unor oameni care își ascund obrazul sub masc'a stramoșesca, aş pretinde că me trag din vestitul Petru Cercelu, fiul lui Petrașcu voda, fratele lui Mihai Vitezul... înse la ce mi-ar servi o asemenea origine, când nu aş fi în stare de a sustine lustrul ei? Ce ar însemnă o așa glorioasa eticheta pe fruntea mea, când eu am ajuns atât de mic!... Credi dumniata, că nimicirea persoanei mele m'a facut a me rușină de numele de Cercelu, și că considerându-l ca o raspundere pre mare pentru mine, l'am schimbat pe strani'a porecla de Sfiescu?... Sfiescu!... pentru ce Sfiescu?...

„Pentru că sfiel'a este fondul naturei mele! pentru că acesta hola a desorganizat toate elementele vieții mele! pentru că ea mi-a încurcat carările, mi-a încălțit ghemul, m'a facut stingaci în toate faptele, m'a osândit a fi totdeauna în întârziare cu norocul, cu succesul, cu realisarea dorințelor, cu gândul și cu vroint'a.

„Cadranul lumii întârzie necontentit cu câteva ore pentru mine și pe când alții ajung scopul lor, eu rămân vecinic în urma!... Ce vrei?... fatalitate!

„Când sunt poftit undeva la mеса, sosesc pe la sfârșitul mesii și nici mai îndraznesc a intră în sala... Rămân flamend!

„Când vreau să plec cu drumul de fer, fia grab'a mea cât de mare, me present la gara cu cinci minute dupa plecarea trenului! Rămân pe jos!

„Când vreau să ieu parte la o convorbire, las să treca momentul favorabil de a luă cuvântul și îmi perd ideile... Rămân mut!

„Odata am vroit să capet un post de subprefect și am comis greșel'a de a adresă cererea mea a trei'a di dupa ce postul fusese acordat unui amic al meu.

„Am avut, acum doi ani, ideea să me însor, ca să scap de singuratate și să am un tovarăș care să-mi dee ajutor în luptele mele cu sôrtea, pentru că dta, domnule, ai țis:

Unde-i unul nu-i putere

La nevoi și la durere!

Unde-s doi puterea creșce, etc. etc.

„Iubiam o copila, un ânger ca toate copilele iubite, pentru care am compus multe elegii amorose... căci am și peccatul de a scrie versuri!... Ea se numia Catinuța, ier eu o botezasem Erato, urmând obiceiului poetilor cari canta cai verzi pe pareți... Trei luni de

dile și mai cu sēma de nopti, am visat la ea, am împodobit-o în fantasi'a mea cu tôte darurile cele mai extraordinare, i-am adunat declarări de amor . . . în gândul meu, dar nici odata nu am îndrăznit ai spune în dōue cuvinte, că o iubesc . . . Ea, sermanic'a! a tot așteptat sē o cer dela parinți, inse perđend rabdarea, și negreșit, câștigând în fine o prōsta opinie de mine, s'a maritat cu un alt amic al meu, un amic în care aveam cea mai deplina încredere și pe care îl facusem chiar confidentul sperărilor mele! . . .

„Și iēta-me tot singur pe pamēt, tot holteiu!“

Bietul Sfiescu esclamând aceste cuvinte, oftă din greu și cadū pe gânduri. Ochii lui se țintira pe globul de cristal al lampei cu o durerōsa espresie.

Pareau că privescu tragic'a daramare a palatului de visuri din care stapānul lor fusese alungat.

Peste câteva minute, el își ridică fruntea și dīse :

„Am spus, că am și eu slabiciunea de a scrigeli hārti'a cu condeiul pentru a înșirā linii rimate? . . . Așā este! . . . Fiind că am început marturisirea peccatorilor mele ca la un confesional, trebuie sē-mi deseveșesc portretul, aretāndu-me dtale și sub fisionomi'a de poet.

„În namolul de neajunsuri a vieții mele singur'a mângaiere ce m'a susținut este poesi'a! . . . și voui dīce mai mult, singur'a ambiție ce am avut pe lume este de a produce un volum de versuri din care sē-mi fac un pedestal . . . Ce fericire de a eșī la ivēla prin meritele sale, de aș creā un nume glorios, de a se înalță alature cu genii, fal'a omenirei!“

„Am umplut 75 de cōle mari de hārtie cu elegii, ode, balade, legende, etc. dar într'o dī de cumplita descurajare, le-am aruncat în ap'a Moldovei. Ele s'or fi dus în Siret, și din Siret în Dunare, și din Dunare în Marea-Nēgra, unde cred că s'or fi innecat, precum odi-nōra corabiile lui Xerxes!“

„Dōue bucāți singure au scapat de acest naufragiu, dar ce folos! . . . Ele sūnt ca și mōrte, căci nu și-au veđut lumin'a la timp . . . din caus'a sfieiī ce me perse-cuta. Una este o oda scrisa în ajunul trecerei armatei nōstre peste Dunare. Toți oratorii nostri facusera asalt de elocuența, în privirea resboiului pentru independen-ța Romāniei; și acum venise rēndul tunului ca sē declame cu glasul lui detunator . . . M'am adresat deci la el cu ecs'ltarea care me cuprinsese în acele momente și i-am consacrat patru strofe . . .

„Ai curiositate și rabdare sē le ascuți? Iēta-le! Bucat'a este întitulata : *Ultimul orator* sēu : *Ultima ratio*“.

Petru Sfiescu își drese glasul și declamă urmatō-rele versuri cu foc, și cu o dicțiune perfecta, fāra a compromite prin emfas armoni'a strofelor.

Dupa secolī de-așteptare,
Tun! naprasnic orator!
Pentru-a țerii aperare
Esti chiamat în ajutor.
Sē-ți ajute Domnul sfântul!
Iēta-acum e rēndul teu,
Ca sē-ți iei, tunând, avēntul,
Sē graesci pe dorul meu!

Salte-ți glasul cu urgia,
Resunând din val în val!
Mērga 'n crāncena solia
Grōz'a ta la cela mal!
Elocuența ta-i de-acele
Ce resbatu în ori ce loc.
Drept cuvinte ai ghiule'e.
Ce ducu mōrte și dau foc!

Când din pept rapeđi cuvēntul,
O! sublim resbunator!
Tu pe loc deschīdi mormēntul
Dușmanului tradator.
Pas la lupt'a triumfala,
Bronz! ostaș fulgerator,
S'ascultām, Romāni, cu fala
Glasul teu învingator.

Tuna, bubue și spune
Osmanliului turbat,
Că virtuțile strabune
La noi ānca n'au secat.
Spune Dunarii, la sōre
Sē straluce 'n lung și 'n lat,
Ca marēța cingatōre
Unui țerm neatērnat!

„Ceealalta bucata este un soiū de cāntec militar ce l'am compus cu ocașiunea întrārei armatei Austrice în Bosni'a. Aflând, că și regimente de Romāni faceau parte din acea armata, entuziasmul meu național m'a indemnat a scrie urmatōrele strofe :

Cāntecul catanelor romāne.

Cine plēca de pe munte?
Cine plēca de pin vāi,
La resboiu, la lupte crunte
Cu pagānii de calāi?

Pui de zmei din Romānime,
Veseli, tineri, vīi ostași,
Ageri, buni de calarime,
Cāt și ageri pedestrași!

De pe dealuri cine-i chiama?
Cine-i chiama din cāmpii?
Cine-o fi . . . lor nu le-i tēma
De-ale luptei vijelii.

Că sunt zmei din Romānime,
Veseli, tineri, vīi ostași,
Ageri, buni de calarime,
Cāt și ageri pedestrași.

Cine pasa tot în frunte?
Cine 'n foc sunt cei āntāi?
Sioimii sprinteni dela munte
Cu va'enii sprintinei.

Toți copii din Romānime,
Veseli, tineri, vīi ostași.
Ageri, buni de calarime,
Cāt și ageri pedestrași.

Si mergu māndrele catane;
Sbor, se duc într'un noroc,
Si prin țerile dușmane
Trec ca fulgerul de foc

Căci sunt pui de Romānime,
Veseli, tineri, vīi ostași.
Ageri, buni de calarime,
Cāt și ageri pedestrași!

„Ce dīci, Domnul meu, de ganguriile mele poe-tice? . . . Eu nu-mī fac mari ilusiuni asupra meritului lor, dar cred că ar fi putut și ele sē gasēca un loc în foile periodice din țera, ca multe alte care s'au strecurat

prin ajutorul oportunității și au scos în unda numele autorilor... E bine, sfiel'a mea peccatosa m'a oprit de a bate la uș'a redactorilor de jurnale și astfel am scapat privilegiul de a me face și eu cunoscut țerii mele. Am ramas în urma ca totdeauna, întârziat pe calea gloriei și am meritat sentența vechilor Romani:

Tarde venientibus ossa!

„Ieta, Domnule, în scurt, Odisea vieții mele! Sunt obosit, descurajat și m'am convins, că nu servesc la nimica alta decât a face umbra pamântului de adi pâna mâne... De aceea m'am decis a me retrage din valurile lumii pe o stânca solitara unde se nu me ajunga stropurile lor. Me duc se me închid într'un schit din muntele Athos, pentru ca se scap și eu de lume și lumea de mine“.

A două'a și Petru Sfiescu a plecat dela Mircesci, și peste o luna am primit acest mic ravaș dela densul.

„Domnul A.

„Am sosit la muntele Athos... Schitul de a me închide în zidurile sale arse cu două'le înaintea soșirei mele... Ier întârziat!... Plec mâni la Ierusalim!...“

Mircesci 12 januarie 1881.

V. Alesandri.

Ceriu stelos.

— Fragmentu astronomicu. —

(Urmare.)

Se pôte, că a perit! Dar, nu s'a stins, ci lumin'a acestuia în unele periode de 68 de ore și 49 de minute devine așa de palida, încât *Algol* mai că nu se vede nici de cât — și apoi iera lucește ca și mai înainte foarte splendid. Stramutarea luminei acestuia e constanta în estravanț'a sa. Colo jos sub orizont se observa în semnul *Chitului*, o stea estraordinaria, *Mir'a*, seu stéu'a minunata. Semnul acest'a lucește de odata roșu în marime secundara, apoi, de odata scade la o marime de șese, alta-data stă se dispara cu totul, în cât numai telescopul o mai pôte gasi.

Șese-deci și șese de zile dureza detragerea luminei din stéu'a Mirei — și atunci în decurs de 40 de zile tot creșce și se mareșce.

Stele de acest'a natura inconstanta se afla în semnul lui *Cepheus*, în *Lebeda* și în semnul *Napârcei*.

Nici omul nu este altecum, căci inconstanț'a domneșce chiar și în ceriu! De unde devine nestatornic'a acelor stele? Stelele acele întorcându-se dora pe dupa osi'a lor, ne arata diferite părți din ele ce luceșce încă diferit; seu alte corpuri celeștice rotind pe dupa stelele acele — le întuneca pe un period determinat? — Enigm'a acest'a, ca și altele multe, nu s'a deslegat pâna acuma de nici un astronom.

Mai sânt și alte stele, cari de odata se aprind și lumineza chiar acolo, unde pâna aci stea nu s'a vedut.

Tycho de Brahe fiind suprins de atare stea, la anul 1572, așa de teribil, încât credea că a nebunit. Astronomul acesta observă numai de cât aprôpe de zenit în semnul *Cassiopejei* o stea ficsa de o marime mai neauđita. Luciul stelei acesteia eră mai intensiv decât al lui *Sirius* și ochiul acut o vedea diu'a chiar. Stéu'a acest'a în lun'a lui martie 1574 iera a perit cu totul.

Deci, astfel de perturbațiuni celeștice a mai observat și *Kepler* în anii 1600 și 1704 în *Lebeda* și în

Portatoriul de șerpi. Chiar și în anul revoluțiunii 1848 iera a aparut de odata în semnul lui *Ophiuchus* o stéu'a noua, de colore luminosa galbenu-roșiata; și și stéu'a acest'a s'a stinsu în an. 1850 cu totul.

Contimpuranii lui *Tycho* și a lui *Kepler* credeau că aprinderea și stingerea stelelor acelora este un incendiu celeștic prin care atare sôre peria arđend. Cine pôte se pricepa revoluțiunile acele ceresci din cari, dupa parere, se forméza alte lumi noi?

Cheile misterului celeștic nu vor cadé nici odata în mânilor muritorilor.

*

Tôte, ce pâna acuma inverđia și inforia, în lun'a lui august începe încet se veștedesca, dar pomp'a ceriului nocturn acuma se renouesce. Colo, pe ceriul resariturului de nord se ivesce *Drumul de lapte* din ce în ce mai clar; sus, la a miédadi de zenit unde stelele *Lebedei* sânt aprinse — acolo *Drumul de lapte* se desface în 2 canaluri pline de lumina ce se vérsa în jos spre apusul de sud. Pe undele acestui fluviu de foc plutesce de drépt'a *Cassiopejei*, *Perseus* și *Aurig'a*; din partea stanga sare *Vulturul* și pe orizont vom vedé *Venatoriul* alergându.

La ambele părți din *Drumul de lapte* vedem pe *Antinous* și pe *Ophiuchus*.

În afundimea apusului de sud, cătra ostul de nord stau tablourile zodiacului espuse contemplatoriului.

Și la stâng'a *Capriorului* în resaritul de sud se ivesce și *Udatoriul* în form'a unui barbat ce vérsa o canna de apa.

Udatoriul, dupa mitologia, este *Deucalion* care cu soçi'a sa *Pyrrha* au traitu pe timpul diluviului, și care au creatu din pescii mării alt gen omenesc.

Dupa alta versiune, *Udatoriul* este *Ganymed*, care la Egipteni a fost observatoriul isvôrelor de Nil, ce atuncea crescea mai tare, când sôrele intra în semnul *Udatoriului*. Jos, în resaritul de sud se mai vede o stea! *Fomahand*. *Pescii* și *Berbercele* încă se afla aci. În resaritul de nord noi vom observă *Plejadele* (Cloș'a) în semnul *Taurului* aparënd. Din afundimea resariturului sare acuma și *Chitul* — monstrul maritim, pe care *Neptun* il tramisese se inghita pe *Andromed'a*. Semnul acesta e foarte mare și renumit prin cele 3 stele frumoșe. Sub *Chit* aflăm pe *Andromed'a* și pe *Perseus*, și apoi sus, aprôpe de zenit — peste *Drumul de lapte* culmineza betrânul *Cepheus*.

Apusul este decorat cu *Veg'a*, *Ercule* și cu *Corôna nordica* și cu *Bootes*.

Sub peptul *Ursului mare*, spre orizontul de nord se mai vede un semn micuț, iera în apusul de nord șede *Capăii*, *Ursul mare* și *Balaurele*.

În lun'a acest'a se întempla, ca unele stele apar cadënd cătra pamânt. Ast'a e traiecțiunea stelosa — ce stă în analogia cu caderea meteorilor.

Opiniunea betrânilor este, că stelele aceste împetrite perđend-si puterea librationala prin atare moțiune perturbata se apropie așa de tare de pamânt, în cât atracțiunea acestuia le sileșce se cada în jos.

Observațiunile astronomice din diu'a de astadi intaresc în asta privința opiniunea celor betrâni.

Sânt unele nopți în cari astfel de roiuri stelose sbôra pe ceriu. Astfel de nopți roitoare de stele sânt 12 și 13-le novembre. La anul 1833 și 1834 erau aceste nopți așa de luminoșe prin schinteierea stelosa, în cât locuitorii unor părți din Americ'a se nspaimântara grozav — credënd că plôua foc. Așa este și în lun'a acest'a, dela 9—14-le august, dara mai cu sêma nôptea din 10-le a lunei acesteia este foarte admirabila.

(Va urmă.)

A. S. Simonescu.

SEASON:

Calindarul septemănei.

Țiu'a sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și serbatorile.	Sorele resare	Sorele apune
Dumineca	25	6	† P. Grigorie Teol.	7 12	4 49
Luni	26	7	Cuv. Xenofont.	7 11	4 50
Marti	27	8	† P. Ioan gura de aur	7 9	4 52
Mercuri	27	9	C. Par. Efrem Sirul.	7 8	4 53
Joi	29	10	Ad. m. M. Ignatie	7 6	4 55
Vineri	30	11	(†) SS. Vas. Grig. Ioan.	7 4	4 57
Sâmbeta.	31	12	SS. Chir și Ioan.	7 2	4 58

De pe ghiaci'a din Timișor'a.

Sunt abia vre-o două septemăni, de când puteai vedea pe corso elegantele dame, cochetând c'un buchet de „cârlichei” — atențiune gingașă dela un frate, prieten ori stimator, ce studiază „Flor'a” pe marginea padurei.

E primăvera — diceau multe, ce cu gulere deschise își aretau plastic'a grumazului alb. Și nici nu eră alt-cum. Dăca nu ploia, aerul eră lin — sorele vesel, și lumea ce nu se încurcă cu lipsele vietii facea preumblări, conversând în ele despre baluri, concerte, și conveniri soareie. De ierna nu mai pomenia nime, și se ținea cu buna speranța scōsa pentru ast an, din țēr'a noastră.

Înse ea totusi a venit!

S'a pornit cu frig, apoi cu nēua mare — și ierasi cu frig. A perit florile — și s'au uscat mugurii verdi. Pentru asta înse ne-a înghiaciat canalul, ier lacul societății a grabit a-si invita aderintii sei.

Și bețrâni, tineri, juni și june, au iubilat, căci s'a deschis locul de esclare, loc mai neted decât tōte parchetele de salon.

Toalete gingașe s'au arangiat pentru patinat. Rochii scurte — cu libertate pentru Halifax și piciorul în-lacat, ce odihnesce în el. Materii lenōse, fail, ori catifea se întrebuintēza. Pe ele pliseele și volane se pun dupa placere. Colorile întunecōse sunt de efect, ele se iau și la peleriele din filz de metasa sēu catifea, și la velurile ce cad abia pāna la gura. Ici colea s'au încercatu decorațiuni cu dantele și posomane de aur, înse aretând ele prē „costumul de masca” puține dame de gust le-au imitat. Rocul de-asupra desbracat, muful în mâni — așa echipate a început patinatul în tōte părțile orașului, pe tōte cracurile canalului.

Mai puțin periculos și mai amuzant înse e negreșit pe „lac”. Închipuiți-ve o sapatura afunda de un metru, și larga ca un piactu, spre care vine un apaduct din canal. O bariera ingraditōre e pāna la bancele pentru privitori, puse pe un pod înaintea cabinei, din a cărei coș se aredica fumul ca niște spirale venētie.

Societatea e cinstita — cred că nimerui nu-i pare greu de abonamentul ce-l face pentru întregul seson. Altcum sunt bilete și la cassa.

Patinatul s'a redicat la una din cele mai placute petreceri de ierna, chiar jocul perde pe lānga el. Nu e înse ușor, precum gândesc cei îndemaneți, sēu dōra acei ce înca nici n'au încercat. Multi susțin, că un jucator bun, trebuie să fia și patinator bun. Înse nimic mai greșit ca asta. Patinatul e o arta cu mult mai grea, neconservatistul scie cât exercițiu și curagiū pretinde.

O icōna viua e caosul pistrițu, ce se mișca în tōte părțile. E în firē o dulce armonia ce lēga ființe cunoscute și straine, ridēnde și seriōse — în colōne lungi, cu mersuri îndresnețe.

Ca umbre a unui vis trec în vērtege nebune, producēnd figuri fōrte bizare, precum și cercuri ce reclama o maestrīa rara. Domni și dame se întrecu pentru a câștigă admirare. Se întēpla adese, că fiind mai aprōpe de triumf, le trimite Dđeu cāte un ānger ce se face ca purpurul sub vel, căci — nu pōte mai departe. Totdē-una înse mai este cāte un suflet generos, ce-i dă māna pāna la scaunul vecin.

Pentru cei mai puțin esercitati, sunt multe pedece, înse spirite și vointi tari ce învingu pedece sunt și sub buclele crețe ce cadu fantastic pe frunte. Am veđut multe de acele, ce înainte de-a luā ajutoriul unui necunoscut, mai voiesc să cada. Aici caderile nu sunt rușinōse, căci cu atāta scolārēa e mai sprintena.

Când în asta mulțime cunoscuta stai strain, neînsoțit de nime în cugetarea ta — studiele individuale și-se îmbogașesc fōrte. Nicairi nu se pōte desfașurā mai multe picanterii caracteristice, ca aici. E bine când te dedai cu ele, și înveti a le sorti pe fiesce-care dupa meritul seu.

Ce-i drept, cochetari'a și-are locul seu mai potrivit. Cine înse nu va fi încāntat de grațīa unui avēnt ce înmladiēza un corp svelt ca crinul dupa un vals, ce te rapesece mai sus de pamēnt și lume? Cine va socoti de crima când se întâlnesc mâni cu mâni, ochi cu ochi, ce ca mândre stele pe sub taina schinteiēza?!

„Des Lebens Mai blüht einmal”, dice Schiller, și acele ființe vivace, ce suridēnd își aret dintii de margaritar, sciu asta sentința înțelēpta, și vreu de-acum să se despagubēasca de timpii regretilor, ce aū se sosēasca.

Rumene, ridēnde și îndresnețe alērga ele schimbând vorbe și gesturi, ca acele voinice vivandiere ce se pornesc la lupta. La asemene naturi mercuriale șede ori ce bine, ēnsusi signalul caderii lor e atāt de dragalaș, încāt toti cauta a ghiaci din care parte vine.

Altcum înse veti vedea parecii ce trec ca saget'a. Dupa ele cāte un domnu abia se ține. Vetī dice: Amoru?

Se pōte.

„Căci tupit lānga sloiēte
Un copil cu bucle crețe
Stă în inimi a lovi”.

Umbre mândre trec, veluri fēlfaie și ochi straluesc, dar cine pōte să înțelēga ce povesti își povestesc? Printre ele sunt înse unele ce nu mai vreu să și se șterga din memoria. Esteriorul lor întru atāta se apropiā de idealul ce și-ai facut despre „femeia”, încāt uimita urmaresci mersul lor.

Ca stele a căror curs e fără nume, le vedi trecēnd așa de pacinice, așa de liniscite, ca un gingaș profum de flōre. Nimic nu tulbura modestīa sublīma a lor, precum nimic trivial sēu lacs nu se furișēza în acțiunea lor. Individualitatea li e mult prē feciōresca. raz'a din ochi prē înțelēpta, de cât să le poti uitā.

Înse acum să mai spun, ca de un semnu bun, că și romānii de aici aū început a prețui — patinatul.

Ce-i drept pe lac sunt toti atātīa romāni, căli erau an, un domn și pușinetatea mea. Pe bancele galeriei înse vedi ici colea și cāte o parecchia de romāni, ce sigur au degerat din destul an, stāndu afara de bariera pe nēu'a gōla, unde mai tragea și fertatul de vēnt, încāt gândiai ca să duca fāșii din pelița feței. Auđi și cāte o vorba romānesca, înse aceea e cam șoptita, ca nu cum va să se auđa de aceia ce desprețuescu o limba cum e a noastră.

Am ajuns cu limb'a pare-mi-se acolo, unde a đis Mureșanu:

„Aud vorbind de limba, se dice suna bine,
Merita să concerte cu limbele surori;
Dar vedu că e rușine a conversā 'n o limba
... .. Ce-i pentru servitori”.

Deu e trist, dar adevărat. Mai ieri alalta ieri redactorul unui diuar german de aici a dubitat de poesi'a noastră modernă, și de esistența unui poet român ce s'ar pute mesura cu poetii altor popore. Și cum gânditi că-l abatura din asta ratacirea întunecosa?

Citându-i o persóna din societate poesi'a „Saru-tatul“.

Mare lucru ispravira! Cum se dice, ne spelara făc'a cu niște strofe, a cărei scriitor pare că e fără nume. Brilanta satisfacție națională!

Norocul că ne desparte un mare loc de pamânt, căci altcum dl Vasile Alecsandri, regele poezilor nostri, care învinse la Montpellier, ar trebui să roșesca.

Saraci barbati ai sciinței, ore de ce ve trudiți a redică literatur'a, când vlastarii națiunii nici la numele vostru nu se gândesc, dar cum la fructele ostenelelor vóstre?

— Nu va trece mult, — dice un sêrb, — și atât noi, cât și români vom fi ștersi de aicea.

— Și vin'a a cui va fi?

— A noastră, căci nu convingem strainii prin fapte de esistența noastră, de literatur'a și progresul nostru cultural.

Să fía ore așa?

Judece și spuna aceia, ce știu mai bine.

Emilia Lugu.

B o n b ó n e.

Sântem în carnaval. E tocmai momentul ca să reedităm următoarea anecdota:

Înainte cu doi ani un Yankee, practic ca toți cei din rass'a lui, se află într'o serata data în acest anu-timp.

El invită la joc o juna miss.

— Iubiti mult jocul, domnule? — îl întrebă ea după prim'a figura de quadrille.

— Oh!... nu prè.

— Iubiti music'a?

— Oh!... ba, cu atât mai puçin.

— Așá dara pentru ce danțați?

Acésta întrebare provocă un compliment. Iéta-l în tóta simplitatea naturala:

— Eu danțez din motiv higienic, miss, căci danțul me face să transpirez...

*

Pe calea ferata.

— Faceți o caletoria de nunta, dómna?

— Da, domnule.

— Aveți parinti la Cluș?

— Ba. Eu și barbatul meu aleseram lini'a acést'a, eăci p'aici sânt multe tuneluri.

*

Dl R. întâlnește pe unul din amicii sei.

— Ah! — dice el, — tu te duci fără 'ndoiéla la dn'a B.?

— În adevăr, plecai să-i fac visita, — răspunde celalalt; inse. spre norocire, mi-adusei aminte de timpuriu, că astadi e diu'a când dên's'a se afla acasa... Voiu merge mâne!

*

Într'un salon se vorbiá despre o dama fôrte indiscreta și guraliva.

O amica se încercă s'o apere.

— Ve asigur, că ve înșelați, — dice ea; dên's'a e cam negânditoare...

— Oh! negânditoare?

— Da. Atâta e tot ce se pôte dice despre dên's'a. Tot ce i intra prin o urechia, iese...

— Prin gura?

*

Câteva aforisme asupra amorului și casatoriei.

În pasiune, barbatul face partea focului. Femei'a arde cu totul.

Amorul e un medic homeopatic, care vindeca cu asemenea mijlôce.

Amorul se pôte simulá, dar nu se pôte ascunde.

În casatoria se face ceea ce fac copii cu turtele lor; începi a mânca dulcețurile. În urma nu remâne decât pânea uscata.

Amorul e un țipet al inimii, marit prin vanitate.

Definițiunea norocului în casatoria: un barbat surd, o femeia ôrba.

Cobold.

Literatura si arte.

Di Gr. G. Tocilescu, junele și talentatul nostru istoric, ierasi a scos la lumina o lucrare istorica de cea mai înalta importanța. Acésta pórta titlul: „Dacia înainte de Romani“, și de sigur va împlé o lacuna simțita în literatur'a noastră.

Di Duiliu Zamfirescu, unul din junii nostri poezi cu talent, precum cetim în „Românul“, a terminat traducerea în versuri a piesei lui Victor Hugo „Ernani“ și în curénd o va presintă comitetului teatral.

Teatru român în Sibiu. Di Petculescu a început ciclul reprezentațiunilor sale teatrale duminica la 30 januarie, cu pies'a: „Mihaiu Vitezul“ seu „Întórce-rea cu triumf“, drama-comedia în 4 acte și 3 tablouri, de I. Dimitrescu. Un public numeros, adunat și din giur asistă la acésta reprezentațiune, și aplaudă cu placere nisuițele actorilor. A dou'a reprezentațiune se dete marti în 1 febr., jucându-se pies'a: „Doi morti vii“, comedia de Alecsandri. De asta-data publicul fu mai micu.

„Resbóiele dintre Rusi și Turci și inimici'a lor asupra țerei române“. Sub titlul acesta a eșit de sub tiparu și se afla de vëndare în Bucuresci oper'a cea mai noua a dlui Xenopol. Conține o espunere amenunța, basata pe mai bine de 150 scrieri, cele mai multe contimporane evenimentelor, resbóielor ruso-turce și politice marilor puteri europene față cu Români'a, cu deosebire a Rusiei. Între alte materii tratate cităm: revoluți'a din 1848, rapirea Bucovinei, Basarabia, unirea principatelor.

Mic'a Chirurgia, cartea sanitarului, cu 100 gravuri, de dr. I. Șerbanescu, a eșit de sub tipar la Bucuresci. O carte fôrte trebuincioasa este acést'a, care va fi bine primita de cătra publicul cetitor.

Diuarie noue. „Timbrophilo“ se numesce un diuaru filatelisticu român, care a început să apara la Bucuresci, promițând a eși la 1-a fia-cărei luni; scopul seu este de a face ca trimbrofili'a să prinda gust și în Români'a, și a pune pe filatelisti în cunoscința de originea întroduserii timbrelor poștale în Români'a. — „Sciintie si arte“ e titlul unui nou diuar literar și sciintific aparut dlele aceste la Bucuresci, întemeiat de mai multi studinti. — „Spitalul“, sub acest titlu studentii de medicina din Bucuresci au scos la lumina o revista lunaria. — „Curierul de Ploesci“ a aparut în orașul cu același nume, și va eși de doue ori pe septemâna, ocupându-se de politica și de viét'a sociala.

Musicalie noue. La Táborszky și Parsch în Budapesta a aparut: „Klatsch-Polka“ de Filip Fahrback jr., prețul 60 cr.

Biserica si scóla.

Dieces'a Orădii-mari. Comunitatea bisericésca din Borhid, în comitatul Satumare, a capetat dela Maj. Sa regele un daru de 100 fl. pentru a se adauge la spelele edificării bisericei de acolo. — *Se curentéza ur-*

matorele două parochii : Chinizul cu termin de 10 febr., Careiul-mare cu termin de 1 martie st. n.

Gimnasiul din Beiuș. *Ratiociniu public.* (Continuare). În favoarea fondului gimnasiului din Beiuș au mai subscris și platit următorii domni : MOD. Nicolau Marcușu preot gr. c. al Olosigului Oradanu 20 fl., Sp. D. Nicolau Zigre avocat 10 fl., MOD. Gavril Papp-Danu prot. onor. paroc în Sânt-Andrei 10 fl., D. Petru Ionașu actuar consist. gr. or. 2 fl., D. Ioan Gherlanu not. comun. 4 fl., Sp. D. Ioan Popu vice-notar comit. 5 fl., MOD. Nicolau Boițu par. gr. or. în Sânt-Miclaușu 5 fl., D. Mihail Maniu oficial 1 fl., D. Alesandru Filipu notar com. în Alsó-Lugoș 2 fl., D. Vasiliu Bica not. com. în Tașad 10 fl., MOD. Ioan Tifor par. gr. or. în Giriș 2 fl., D. Ambrosiu Papp not. com. în Apateul rom. 2 fl., D. Teodor Oncia din F. Oșorheiu 2 fl., D. Dem. Albu din Kőrösszeg 1 fl., D. Demetriu Vasca din Tarian 1 fl., la olalta : 77 fl. Cu totul până acuma : 677 fl. 50 cr. Sumele memorate sunt oferite pentru fia-care an în decurs de patru ani. (Va urmă.) *Silviu Reșciu.*

Societati si institute.

Academii'a Româna. La concursurile premiilor : Heliade-Radulescu, Lazar și marele premiu Nasturel Herescu, pe anul 1881 s'a prezentat următoarele opere : Despot-voda, legenda istorica în versuri, de V. Alecsandri; opere complete, vol. IV, Poesii, de V. Alecsandri; Cuvânt de betrâni, de B. P. Hașdeu, 4 vol; Resbóiele dintre rusi și turci, și înriurirea lor asupra țerilor române, de A. D. Xenopol, 2 vol.; Țer'a noastră, schițe economice asupra României, de P. S. Aurelianu, edițiunea a două, I vol.; Studii asupra constituțiunii românilor, fascic. I—III, de G. G. Meitani; Dictionaire d'éthymologie daco-romane par A. de Cihac I vol.; Memoriu asupra cauzelor mortalității poporațiunii romano-creștine în raport cu cea de rit mosaic, de dr. M. Roth I vol.; Notițe economice asupra tăierii padurilor din țera, de P. S. Butonescu Remus, I vol.; O pagina din istoria contemporana a României, de dr. I. G. Istrati I vol.; Istoria lui Herodot, tradusa și adnotata de A. Gr. Suțu, cartea IV; Despre legume, de Nicolau Avram, I vol.; Distanțimetru, inventat de B. Pisone; Probe de traduceri din Plinius secundus au intrat trei.

Asociațiunea transilvana. Desparțământul al XVII-le ținu la 3 februarie st. n. adunare în Reginal sasescu. — Desparțământul XX va ține adunare generala extraordinaria în 11 febr. la Blaș, cu care ocaziune se va pune la ordine și formarea mai multor subcomitete, cari se lucreze pentru scopurile esposițiunii naționale din Sibiu.

C e e n o u ?

 Clișeurile comandate nesusindu-ne până în momentul d'a pune foi'a sub presa, am preferit să scótem numărul acesta fără ilustrațiune, decât să nu iésa la timpul fiesat. Și totusi acest numer apare ilustrat, căci conține decórea cea mai splendida ce póte să aiba o foia literaria româna : o lucrare inedita a laureatului nostru dela Montpellier, cu care ilustrul ei autor a binevoit să illustreze foi'a noastră.

Moștenitorul de tron Rudolf și-a exprimat dorinț'a, că în Africa i-ar plăcé să vénéze și crocodili; deci, fiind că crocodili se afla mai cu séma la cataractele Nilului, Alteț'a Sa va vizită și Egiptul de sus.

În comitatul Biharia la alegerea generala din tómn'a trecuta pentru comitetul comitatens, pe șese ani urmatori, s'au ales urmatorii români, dnii : la Vad Vasilie Cibenschi și Gavril Lungu, la Borod Iosif Vulcanu, Adrian Bonyi, Samuil Pallady și Grigorie Darabant, la Aleșd Alesandru Filip, la Rabagani Ilie Moga și Ilie Frențu, la P. S. Martin Ioan Goia, la Bunteșdi Iosif

Romanu și Ioan Vereș, la Ugra Fr. Darabant și Radu Gying, la N. Harsány Aloisiu Nistor, la Sacal Ambrosiu Popovicu și Dimitrie Albu, la Bogislău Antoniu Bonyi, la Nimoeșdi Paul Popu avocat și Vasilie Popu protopop; pe 3 ani s'au ales la Bel Ioan Bica și Paul Gavrilete. La Ceca s'a facut protest contra alegerii, în câteva cercuri alegerea nu s'a putut indeplini în tómn'a trecuta, iér în altele se ordonă alegere noua și anume la Belfenyér în locul dlor George Dringou și Simeon Bica, la Vașcău în locul dlor George Domșa, Alesandru Popovicu și Paul Fassie, la Gurbed în locul dlui Nic. Popovicu, la Ursad în locul dlui Ioan Bica, la F. Oșorheiu în locul dlui Teodor Pap, la Spinușu în locul lui Iosif Vulcanu, ales în două locuri, și renunțiând la acésta alegere, — terminul de alegere a fost 22 ianuarie.

Despre casatori'a civila guvernul va subșterne dietei în curénd un proiect de lege. Acesta va regulá cununi'a între creștini și necreștini, și cununi'a civila a nazarenilor; va să đica, nu va introduce casatori'a civila obligátore, deci partidele nu vor fi silite a se declará fără confesiune.

O suprindeare la điu'a numelui. În societatea nalta din Viena se șoptesce din gura'n gura urmátoreá istorióra picanta, întâmplata đilele trecute. Un fiu al norocului, care are și avere și soția frumoșá, voi să cumpere la un juveliru o juvaera, inse tégul nu se putú face, căci cumperatorul oferi numai o mie șese sute de florini, iér juvelirul cerea două mii. Cu două trei đile mai târđiu soți'a acelu barbat merse la aceeași negustoria să cumpere ceva. Negustorul practic, cu un suris fin i tradă secretul, că barbatul a voit să-i faca suprindeare prin o juvaera admirabila, inse pentru o diferența de patru sute de florini tégul nu se putú încheia. Femei'a cerú să i se arete juvaer'a, și aceea într'atata i placú, încát plati cele patru sute de florini, și spuse juvelirului să duca colierul la barbatul ei și să i-l vênđa cu o mia șese sute de florini, cât i promise deja. A două đii nevést'a așteptá — suprindeaz. Dar însedar! Sér'a améndoi se dusera la teatru și acolo nevést'a zari colierul stralucind la gátul unei actrișe cunoscute. Despre scen'a dramatica, urmata dupa teatru acasa, nu s'a stracorat nimica în publicitate.

Carneval. Comitetul balului român din Viena s'a constituit astfel: Președinte dr. Sterio N. Ciurcu, vicepreșed. Dimitrie Bratianu, stud. tech., secretari Mateiu Voileanu stud. jur., Emilian Popovicu stud. techn., Flaviu Șuluț stud. techn., cassariu V. Damianu stud. filos., controlor Dionisie Fagarașan stud. filos. Membrii ai comitetului : Dr. George Baiulescu, dr. Ioan Cloaja, drnd Ioan Luța, cav. de Petrino, drnd Nicolae Poppa, drnd N. Goilavu, N. Gribovski, cav. de Locinski, cav. de Pruncul stud. jur., Teodor Alaci stud. jur., Demetriu Onciul stud. filos., dto de Kanitz, Brailescu, Gafenko. Solomon Halita stud. filos.; Chirila Vulcanu stud. jur.. Dimitrie Stefanu stud. juris, George Popp stud. techn. — *Balul român din Budapesta*, nu se va ține la 1 martie, ci la 21 febr. st. n. Acésta schimbare s'a facut la cererea patroneselor. Aceste sunt : dn'a Elena Tisza (soți'a ministrului președinte) nascuta contesa Degenfeld. contes'a Vic. Károlyi și dn'a Ecaterina Gall. Comitetul arangiator e compus astfel : președinte Gerasim Ratiu, vice-președinti Emil cav. de Puscariu și Ales. Duma, membri în comitet : Constantin cav. d'Aldulean, Emil Bardoși, Virgil Bogdan, George Crenicean, Ioan Dragoș, Iacob Maior, Ioan Negrean, L. B. Papp-Szilágyi, Aurel Popovicu, Emil Poruț, Nicolae Radnean, Iuliu Schelegfan. În pausa se va prezentá jocul național „Calușerul”. Balul se va dá în favorul Societății Petru Maior; ofertele sunt a se tramite la curatorul Societății, Ill. S. Dlui Ioan cav. de Puscariu, judecator la înalt'a curte

de apel, Budapesta Weselényi utca nr. 4. — *La Brad* se ține ați la 5 febr. o petrecere de danț în favorul fondului bibliotecii subreuniunii învețatorilor români gr. or. din protopresbiteratul Zarendului. Arangiatori sânt dnii : P. Rimbaș, N. Margineanu, I. Germanu, St. Albu.

Carnebalul în București este vesel. Din o „cronică“ a „Românului“ scötem aceste : „Dl și dn'a Boerescu ș'au deschis salónele din strad'a Pensionat și au început să dea serate intime în care convorbirile cele mai placute încetăza din când în când pentru a se ascultă artisti cu talent, ca dnii Schipek și Dumitrescu care cânta la clavier séu din vióra operile lui Schubert, Mozart, Donizetti. Apoi, vine rândul unui tiner tenor care cânta melodiile cele mai duioșe produse de Scheletti și Șerbanescu. Pe când la dl și dn'a Boerescu invitații își desvólta spiritul, la dl și dn'a Soutzo își desvólta agerimea picfórelor în tóte joile, într'un mod surprinđetor. Polcile, valsurile sé succedă cu atâta repeđițiune, în cât nici nu mai îndrasnim să vorbim. Sântem obositi, inse veseli, și vesel'ă nóstra este 'mportașita de dl și dn'a Soutzo. Sâmbet'a séra a fost balul dela Teatru în vestminte Naționale pentru dómne. Nici un'a din dómnele care inveselește societatea nóstra nu lipsiá. Tóte erau sprintene, par că n'ar fi jucat áncă tóta iern'a. Serbatórea a fost din cele mai frumoșe. Tot Teatrul erá luminat a giorno; nici o loje nu remasese góla; dupa órele 10 venise atâta lume, în cât nu mai gasiai loc nici în sala, nici în foyer, nici pe scări. Mai tóte dómnele purtau costumul național și fia-care juđet' avea portul seu represintat prin mai multe persóne. La 10¹/₂ aú sosit M. L. R. Domnul și Dómn'a. La uș'a principala a întrării Teatrului, dl Dumitru Ghica adastá sosirea M. L. ș'a oferit în numele societății de binefaceri, un buchet de flori M. S. R. Dómnei. Dupa hymnul național a început danțul. S'a jucat hor'a, brâul, ehindi'a și alte danțuri naționale. Tombol'a a facut mulți fericiți și mulți nenorociti. La 4 óre când am parasit balul, orchestr'a nu încetase áncă“.

Sciri scurte. *Br. Calice*, carele pân'acuma a funcționat la Constantinopol ca tramis estraordinar al Austro-Ungariei, a fost numit tot acolo ambasador. — *Boemii* sânt fórté nemulțamiti cu nóuele bancnote de câte 10 fl., pe cari tecstul se afla tiparit numai în limb'a germána și ungerésca. — *Pescarii* din Budapesta prînsera ățilele trecute lângă Promontor un pesce de trei măji, pe care apoi îl dusera cu mare solenitate la Budapesta. — *Strauss* scrie o opereta nóua, pentru care tecstul i fu tramis din Paris, de către Hennequin. — *La Praga* o artista, la numerarea poporului, în rubric'a despre etate a scris aceste : „Usez de privilegiul artistelor și voui retacé etatea mea; nu scíu când m'am nascut“. — *Saracii din Viena* aú bun folos din actul de necurtenia al industriașilor de acolo, cari facura sgomot că curtea și-a comandat din Paris unele obiecte necesare la însuratórea moștenitorului de tron; căci, la dorința Maj. Sale, cele 40,000 destinate pentru bal, se vor dá lor, atâta li-a oferit și Maj. Sa; banii se vor împarti țilele aceste. — *Impartitorii de epistole cu bani* în Budapesta aú primit dela direcțiunea poștala pistole, ca la eventuale casuri de atac să se întrebuinteze; mesur'a acésta fu provocata prin un întemplat de curénd, când un asemenea împartitor a fost atacat la un adresat, și abiá a scapat viu. — *La Posion* reuniunea femeilor a cassat în tóte gradinele sale de copii ór'a destinata pentru învețarea limbii ungeresce. — *La Lipova* dela anul nóu numirea stradelor este așisata numai ungeresce, pân'atunci a fost și — nemțesce. — *Archiduces'a Maria Valeria* a început să 'nvețe pianul. — *Cardinalul Kutschker* s'a înmorméntat cu mare pompa luni în Viena; se dice că urmatorul lui va fi episcopul de St. Póltén. — *Un cis-*

mar din Viena, Odehnal, în esces de nebunia a taiat gátul a trei copii ai sei, apoi s'a spéndurat. — *La Biserica-alba* a aparut edițiunea a dóu'a a opului interesant intitulat : „Weisskirchen in seiner Vergangenheit und Gegenwart“ de Leonard Böhm, cu dóue charte.

Sciri din Români'a. *Domnul si Dómn'a* aú patinat sâmbeta pe ghiaci'a din lacul Cismegiului. A propos Cismegiu! Óre nu s'ar puté da un nume mai frumos și mai românesc acéstu lac din mijlocul capitalei? — *In camera* guvernul a presintat un proiect de lege pentru deschiderea unui credit de 10,000 lei, spre a se redicá un monument la morméntul ilustrului barbat C. Negri. — *Bene-Merenti* cl. I s'a acordat betránului artistu Wiest. — *Di T. L. Maiorescu* a început la universitate prelegerile sale asupra logiceii și aplicárilor ei. — *Di N. Ionescu* a cerut în camera dela dl ministru de resboiu publicarea cât mai curénd a raportului oficial despre operațiunile armatei române pe câmpul de resboiu din Bulgaria; ministru a respunsu, că înca trebuie timpu pentru adunarea documentelor. — *E. Schuyler* a înmanuatu la 13/25 jan. dlui B. Boerescu, ministru al afacerilor straine, scrisorile prin cari este acreditat de guvernul statelor unite în calitate de insarcinatu de afaceri pe lângă guvernul român.

Cronic'a lunei.

Richard Wagner în lun'a lui maiu va merge cu tóta famili'a sa la Berlin, ca să fia de față la represintarea teatralogiei „Nibelung“. Represintațiunea va fi dirigiata de către directorul teatrului orașanesc de Lipsca, Neumann, cu artisti din Viena, München și Drezda; amatorii de arte din Berlin aștepta cu nerabdare acést „eveniment musical“, pe care trebuie să-l plătésca scump, căci prețurile locurilor aú să fia fórté urcate. Din Berlin întrég'a societate va merge la Londra, unde va represintá Nibelungile în lun'a lui junie. Aice impresariul Strakosch va fi întreprinđetorul, și densusl într'atâta e sigur de succes, încât plătésce înainte trei sute de mii de marce pentru directorul Neumann la banc'a englesa.

La curtea de Meiningen e mare bucuria. Prin-cipele domnitor George, înainte cu opt ani se 'namoră de o acřița, pe care apoi o luă de soția. Parinții lui se superara foc, nu se 'nvoira la acésta casatoria, și de atunci în marea lor superare și întristare densusl nu mai vorbira cu densusl. Anul trecut inse principele George se bolnavi, și mam'a lui, căci inim'a de mama nu póte să urésca, dori să-l véđa, inse medicii teméndu-se de vr'o emoțiune, nu permisera întrevederea. Acésta cutremură inim'a parinților. În vér'a trecuta la o baia tat'a principelui începú să vorbésca cu nor'a sa, și din momentul acela apropiarea deviniá tot mai mare, și în fine, amabilitatea norei invinse. Ȋilele trecute tóta famili'a se întruni la un prânđ familiar, la care principele domnitor își introduse ofical soçi'a atât la parinții lui, cât și la fiul seu din prim'a casatoria, la moștenitorul de tron, a cărui soția, fiic'a moștenitorului de tron al Germâniei, asemenea erá de față.

Un engles escentric, mr. John Pepys, negustor bogat în Cambridge, retragéndu-se din afaceri, nu putea dormi, căci densusl ca negustor petrecéndu-si tóte noptile pe calea ferata, și astfel auđind în continuu sgomotul roților, liniscea nendatinata i alungă somnul. Deci, ca să póta dormi, densusl a arangiat în odai'a sa o mașineria care să imite și sgomotul roților dela vagoné; el se culca în pat, și dórme bine.

Sarah Bernhardt, renumlt'a artista francesa, de câteva septemâni debutéza în America, unde face furóre mare și își aduna parale multe. Într'o séra intra la cassa ca 25—32 mii de franci. Preotii prin biserici țin predicațiuni în contra ei, care conturba liniscea fa-

miliilor; rezultatul e, că publicul se 'mbulzește și mai tare la represintatiunile ei. Diuariale, firesce, scornesc fel de fel de reclame, cari tôte contribuesc spre a ațîța curiositatea publicului.

La Revue Scientifique (nr. 25, din 18 decembre) vorbesce (pag. 599) de nn noti preparat chimic al dlui R. C. Porumbaru, care se numesce pyrofosfat de purpureocobaltamina și asupra căruia d. Porumbaru a dat câteva indicațiuni într'un scurt memoriu care se va 'nseră în buletinul Academiei de științe, după cum spune Revist'a. Pyrofosfat de purpureocobaltamina! Nu e așa, cetitor, că e tare frumos și sonor acest nume? Dar formul'a! Și mai minunata; s'o trecem, sciti de pofta: ieta-o: $(\text{Ph}^2\text{O}^7)^2[\text{Co}(\text{AzH}^3)^5]^3+8\text{H}^2\text{O}$. Un germân ar dice curat pe nemțesce că e: „Étwas horriblement Gemischtes!“

DI I. Ubicini, neobositul aperator al elementului român voiesce să dea la lumina, ântâiu o istoria a Românilor dela descalicatôre și pâna în timpurile nôstre, istoria care va face parte din aprețuit'a colecțiune de istoria universală a dlui Duruy; ș'apoi o istoria mult mai amenunțita a epocii fanariote. Cea d'a d'ou'a va presintă unu interes capital pentru istoria româna, căci autorul o va alcătui-o nu numai după datele cunoscute pâna în diu'a de adi, ci și după rapôrtele consulilor francesi, funcționându în Turci'a și Români'a, după acele rapôrte și memorii pe cari fericitul scriitor le-a desgropat de prin mormanele de hârtii ale bibliotecii naționale, precum și ale arhivelor de pe la diferite ministere. Studiul epocii fanariote va fi preces de un scurt resumat al istoriei anterioare, pentru ca lanțul evenimentelor să fîa bine percept de cetitor. Ori cine pôte lesne judeca cât de mult bine vor face literilor române în general și în special istoriei nôstre aceste două publicațiuni ale dlui I. Ubicini. Urările și mulțamirile Românilor vor însoți pe neobositul scriitor în sarcina ce-a luat asupra si.

DI V. A. Urechia, chiamat de interese de familia, la Paris, precum cetim în „Bin. Publ.“, a fost primit cu multa iubire de diferitii membrii influinti ai instit. etnografic din Franci'a. Președintele instituțiunii a datu în onôrea dlui Urechia un banchet și i-a prezentat la acesta ocaziune, medali'a de onôre ce i-a votat instituțiunea. Acesta medalia, format mare cât trei piese de 5 lei, are pe o parte armele republicei francese și inscripțiunea: „Republique française“, „liberté, égalité, fraternité“ și pe revers „à B. Al. Urechia, délégué général pour la Roumanie“, „médaille d'honneur“ în o corôna de laure, și dat'a baterii ei 1880.

Statistica musicală. *Oper'a mare din Paris* în anul trecut a spesit 4.979,000 franci; din care suma autorii și institutele filantropice au capetat jumetate de milion, ier personalul un milion și două sute de mii de franci. Dintre piesele represintate, montarea „Aidei“ a costat un patrar de milion, baletul „Korrigan“ opt sute de mii de fr. Venitul n'a acoperit spele, dar institutul capeta o subvențiune de 800,000 fr. — *In Itali'a* în timpul din urma cultul operei a scađut; în 1870 în Itali'a se aflau 86 trupe de opera, astadi sînt numai 62. — *In Englitera* arta musicală a luat un sbor mare; numai în Londra se afla trei mii de profesori musicali și șese mii altfel de musicanti; în anul trecut s'au dat o mia trei sute de concerte publice, și în culmea sesonului vin pe di câte 12 concerte, numărul reuniunilor musicale e șapte-đeci.

Sciri straine. *Literatur'a englesă* în anul trecut s'a înmulțit cu 4293 de lucrări, din alte 1415 au aparut edițiuni nôue. — *Locuitorii statelor unite* de đeci

ani încôce s'au sporit cu două-spre-đeci milioane, acumă nrl total este 50 de milioane. — *Principes'a Beatrice*, fiic'a cea mai tinera a reginei Engliteri, se va marita după marele duce de Hessen-Darmstadt; prim'a soția a marelui duce a fost sor'a mai mare a principesii Beatrice. — *La Beyreuth* în anul viitor se va represintă cu spelele regelui Bavariei oper'a „Parsifal“ de Richard Wagner, cu personalul operei din München. — *La Petersburg*, în onôrea lui Nordenskjöld, societățile literare intrunite, ținura o adunare generală. — *Principele Muntenegrului*, de cumva nu se vor ivi pedece estraordinarie, la primavéra va merge la Petersburg. — *Boerii* au batut ierasi pe englezi cari și-au perdut mai toti oficerii. — *Skobeleff* a raportat mari învingeri în Asi'a, press'a russesca e plina de entusiasm. — *Regele și regin'a Italiei*, făcend o excursiune prin țera, au sosit în 28 januarie la Roma. — *Orologiul lui Napoleon I*, care a fost rapit de zuluși dela Ludovic Napoleon, a ajuns în posesiunea Englesilor, o beatrâna Caffra l'a adus în taber'a Englesilor, cari se luptă contra Boerilor și l'a schimbat pe un berbec. — *Adelina Patti* a capetat onorarul cel mai mare pânăcumă la 13 și 15 januarie în Nizza, unde pentru fia-care represintațiune i s'au platit cinci-spre-đeci mii de franci în aur. — *Locuitorii Londrei*, după numeratôrea cea mai nôua, se urca la 3.707,130. — *Bugetul Rusiei* este unul din cele mai rele ce a avut Rusi'a de cinci-spre-đeci ani, căci deficitul prevedut este de 50.000,000 ruble.

G h i c i t u r a

de Hilariu Popoviciu.

Trei frati aveau să-si imparta 7 buți pline cu vin. 7 jumetăți și 7 gôle, inse așa, ca fără să devina început, și unul chiar atât vin și butoie să capete ca și celalalt.

Cum trebuie facuta această impartire?

Terminul de deslegare e 15 februarie. Ca totdeuna, și de asta-data se va sorti o carte între deslegatori.

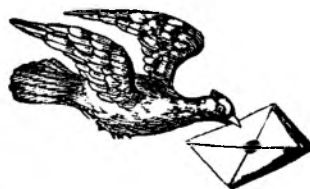
Deslegarea logogrifului din nr. 2: „Tilli, Jaice, Mississipi, Ocean, Turda, Elev, Inel, Ulani, Cars, Inn, Piacenta, Allier, Rut, India, Ulise, Din, Elis, Iasi, Nort, Batoca, Laici, Ayzac, Solo, Japetus, Ungaria“.

Literele inițiale, cetite de sus în jos, dau numele: „Timoteiu Cipariu din Blastu“, — ier literele finale, cetite de jos în sus: „Asociațiunea Transilvaniei“.

Bine l'au deslegat dômnele și domnișorele: Emilia Onciu n. Clavoșchi, Amalia Crișanu, Zoe Dimbu, Agafia Sofronescu, Nina Pop, Maria Ardeleanu, Iosefina Popescu, Eufrosina Moldovanu.

Premiul l'a câștigat dșor'a Iosefina Popescu.

Post'a redacțiunii.

Dlui V. R. Buticescu. Nivel'a a sosit. Publicarea ei se va începe cât mai curend. Salutare!

Budapesta. Traducerea piesei lui Monti nu o putem întrebuința.

Fernezeiu. Din anul trecut nu mai avem nici un esemplar

complet, ier din 1878 nici un esemplar. Nu după doi ani și jumetate se face reclamațiunea.

Versuri nepublicabila: Ca o flôre, Oh! la ce mi-ai đis copila, Dulce este a traire, O suvenir.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru: IOSIF VULCANU.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. 1881. Strad'a principala nr. 274.